

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

O lucrare capitală

De sub teasurile Diecezanei a apărut cartea menită să învioreze, prin cântare, acțiunea misionară din Eparhia Aradului: *Răspunsurile liturgice*, revizuite cu binecuvântarea P. S. S. Părintelui Episcop Andrei și puse pe note de fostul profesor de rituale dela Seminarul din Arad, dl Trifon Lugojan.

Lucrarea aceasta, de o neprețuită valoare muzicală religioasă, era de mult așteptată. În cultul nostru liturgic începuseră a se furia tot felul de cântări și figuri muzicale ce în loc să apropie credincioșii de biserică, îi depărtau; cântări monotone și adausuri de figuri extravagante cari sau nu mișcau pe nimeni, sau displăceau deadreptul.

„Răspunsurile liturgice” vin la timp, să lecuiască răul și să dea bisericii cântarea străveche, religioasă, melodioasă, care să placă și să însuflețească.

Inviorarea cultului divin nu se poate face fără cântare cuceritoare. Preoții cari au încercat să introducă în biserici cântarea liturgică comună, pe baza melodiilor vechi, au reușit de minune, pe lângă un pic de predică, să alunge plictiseala din suflete, la săvârșirea slujbelor sfinte.

S'a spus doar de atâtea ori, și pedagogia a consacrat definitiv acest principiu, că pentru a ține trează atenția cuiva, e necesar să i se deștepte plăcerea sufletului. Prin nimic nu se pot scoate oamenii mai ușor din pasivitate și din plictiseală, ca prin cântare; mai ales când e vorba de cultul bisericii.

Profetul a înțeles deplin farmecul cântării comune, în templu, când a strigat închinătorilor: *Toată suflarea să laude pe Domnul!*...

Cântarea vocală este o parte esențială a cultului divin. Preoții nu se pot desinteresa nici de uniformitatea ei, nici de cunoașterea și răspândirea ei, fără să cadă din disciplina și din respectul celor sfinte. *Fixarea ei pe note, după*

melodiile vechi, constituie pentru Episcopia Aradului un mare eveniment misionar, o lucrare capitală din activitatea P. S. S. Episcopului Andrei.

Dar nu numai pentru Episcopia Aradului constituie un mare eveniment muzical restabilirea pe note a cântării genuine, ci și pentru Episcopii vecine, Oradea și Caransebeș unde este în uz aceeași cântare bisericească.

Tipăritura, pentru a avea o cât mai mare utilitate practică, apare în două ediții: una în format mare pentru preoți și cântăreți și a doua în format portativ pentru popor, tineret și copii.

Scopul ei este precis: cântarea comună în biserică. Printr'o circulară anterioară P. S. S. Episcopul Andrei a suspendat activitatea corurilor bisericești până ce se învață melodia unei cântări liturgice comune, iar în prefața „Răspunsurilor liturgice” P. S. Sa scrie: „Dorința noastră este ca fiecare creștin să cunoască răspunsurile liturgice, pe care poporul să le cânte unison. O biserică unde fiecare creștin se roagă și cântă împreună, este vie și vibrează de suflarea Sfântului Duh”.

O astfel de dorință arhierească, e de prisos să mai subliniem, constituie pentru toți preoții Eparhiei o poruncă și o înaltă datorie de conștiință. Bănuim că ea se va îndeplini fără discuție, fără amânare și fără alte imbolduri dinafară.

O dorință am avea de exprimat și noi pentru o nouă ediție a „Răspunsurilor”, anume: la „Adaus” să se treacă între „variante” încă o melodie a cântării „Pe Tine te laudăm” care se cântă cu multă căldură și evlavie în foarte multe din bisericile noastre și e tot așa de frumoasă și de tradițională, ca și cea notată. Ea este ușor de aflat. Ar fi păcat să rămână neconsacrată cu celelalte cântări ce și-au primit îndreptare și binecuvântare arhierească.

Duminea 21 după Rusalii

Sămănătorii zilelor noastre

Pilda despre sămănătorul, cuprinsă în Evanghelia de azi, este una din cele mai bogate pilde în învățături. Partea de căpetenie din ea este cea despre locurile unde cade sămânța: lângă cale, în pietriș, între spini și în pământ bun, apoi: ce se alege din sămânța căzută în aceste locuri: călcată, sau mâncată de păsări, uscată, înecată sau cu rod.

Despre toate acestea s'a vorbit, despre fiecare aparte. De aceea am socotit să ne gândim azi la altceva. Lumea e frământată de atâtea vorbe și gânduri, afâția vin de-și încearcă puterea și norocul, ca să ducă lumea într'o parte sau în alta. Atâția sunt care vin să arunce în lume sămânța gândurilor lor. Sunt așa da mulți sămănătorii, că e firesc să ne întrebăm:

1. Din ce am putea cunoaște pe adevăratul sămănător și

2. Cine este adevăratul sămănător?

I. Un poet din veacul trecut a călătorit mult ca să cunoască vieța plugarilor. N'a studiat agricultura, n'a urmărit să vadă cât sunt plugarii de înaintași în agricultura științifică. El a vrut să vadă cu ce fragere de inimă lucrează unii sau alții. A fost și prin partea aceasta a Europei, a trecut și în America.

I-a plăcut foarte mult dragostea de pământ a plugarilor din Răsăritul Europei și scria: trebuie să vezi aci cu ce dragoste se alege sămânța cea mai bună, aproape bob cu bob, cum ai alege mărghăritele, sau cel pușin florile cele mai alese ca să le aduci unei regine. E minunat apoi felul cum sămănă. Cu sacul în spinare și la piept, plugarul de aci umblă drept, cu pași măreți. Își umple pumnul de boabe și le sămănă, cași când ar aduce pământului un dar ales, sau cașicând ar invita pământul la o frățească îmbrățișare. E ca ploaia care nu-și numără stropii, e ca soarele care nu-și cântărește căldura. Toată firea ce-l împresură aici pe plugar, îi cunoaște măreția și dragostea și toate vin să-și deie tributul, dela greier până la cea mai măiastră pasăre cântăreașă.

În America, — spune mai departe poetul, — în America nu este priveghitoare, dar nici nu ar merita o plugarii de acolo. Aceia sămănă, dar din felul sămănatului lor, le cunoști egoismul. Și ei iau boabele în pumn, dar e atâta sgărcește în felul cum își strâng pumnul. Și ei aruncă boabele, dar își vine să crezi că nu aruncă, ci vor să smulgă ceva pământului.

Poetul acesta face deosebire între sămănător și sămănător, după dragostea ce o are unul și după lipsa altuia de dragoste în sămănat.

În felul acesta sunt și sămănătorii învățăturilor, sămănătorii cuvântului bun sau al celui rău. Numai dragostea sau lipsa de dragoste este aceea după care îi poți cunoaște.

II. Cine este atunci adevăratul sămănător? Este un proverb ce se găsește și la scriitorii dinaintea de Hristos și pe care și Hristos îl întrebuițează: unul sămănă și altul seceră. Adevăratul sămănător nu se întreabă dacă va ajunge să culeagă rodul, sau nu. El lucrează și pune în lucrul său toată dragostea, chiar dacă știe că la sfârșitul sămănatului va muri.

Așa au fost, ca sămănătorii ai cuvântului, proorocii vechiului Testament. Au predicat, au îndreptat pe oameni, prin mustrări, prin mângâieri; vestiau pe Mân-

tuitorul ce va să vină. Știau că ei nu vor ajunge să-l vadă, dar din dragoste pentru Mesia cei mai mulți au suferit închisori, bățai sau moarte.

Cel mai mare între prooroci, Ioan Botezătorul, prin care se leagă Vechiul Testament cu cel Nou, când i s'a spus, că cei pe cari el i a învățat toți îl părăsesc și se duc după Iisus Hristos, a răspuns: El, Hristos, trebuie să crească, iar eu să mă micșorez.

Prin această împăcare cu gândul că unul sămănă și altul seceră, s'au dovedit proorocii adevărați sămănătorii ai cuvântului bun, ai învățăturilor bune.

Mântuitorul venind pune în răspândirea Evangheliilor aceeaș dragoste și aceeaș împăcare cu gândul, că unul sămănă și altul seceră. Spre pildă, când a fost incunjurat de mulțime mare și cunoscând setea sufletească ce o aducea la el, a zis către apostoli: Iată secerișul e mult, iar lucrătorii sunt pușini. Rugați deci pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul său.

Hristos Mântuitorul a sămănat, apostolii erau abia 12, secerișul mult. Cine va pridi să secrete sămănatul cu rod atât de bogat?

Apostolii la rândul lor au ostenit să vestească Evanghelia nu ca secerători, ci toți ca sămănători. Așa scrie Pavel creștinilor din Corint: „Noi nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Hristos Iisus Domnul, iar noi înșine suntem robii voștri, pentru Iisus”. (2 Cor. 4,5.)

Cu alte cuvinte sămănătorii adevărați sunt proorocii și apostolii, urmașii legiuși ai apostolilor și toți cei cari pun dragoste în răspândirea învățăturilor bune. Mai presus de toți și stăpân al sămănatului și al secerișului este Hristos Domnul.

El este sămănătorul care a feșit și s'a pogorit din cer să samene cuvântul lui Dumnezeu, cu mâna plină, din care nu se mai sfârșește sămânța. Fiul lui Dumnezeu n'a trimis învățătura prin carte, a venit s'o aducă el însuș. A dat o cu toată râvna și s'a dat pe sine însuș pentru noi.

El este sămănătorul și sufletele noastre sunt holda. El singur este îndreptățit să are, să stropească, să samene și să ia rodul.

*

Dar azi toți vor să samene. Pământul întreg, cu toți oamenii de pe el, e ca o holdă pe care și o dispută toți sămănătorii, fie că sămănă grâu curat, neghină, sau vânt. E lesne să-i cunoști. Adevăratul sămănător sămănă cu dragoste și însăș sămânța este dragoste. El vestește iubirea între frați, iubirea către aproapele, iubirea între oameni și între popoare. Sămănătorul mincinos sămănă cu mâne, cu pumnii încleștași, scrâșnind și sămânța lui e ura între frați, ura față de aproapele, ura între oameni și între popoare.

Poporul nostru românesc, care a suferit atâtea împilări dealungul istoriei, cu toate durerile n'a știut să primească decât sămânța cea bună a adevăratului sămănător. Un scriitor francez constată, că nu prea este limbă care să cuprindă atâtea vorbe de mângâiere, de iubire, ca limba românească. Ca să arele dragostea Românului către toate, chiar către dușman, istorisește o întâmplare despre un copil care a murit de jalea unui șarpe. Copilul lua o bucată de pâine în fiecare zi, o ducea într'un crâng. Ce făcea acolo? Părinții l-au urmărit și au văzut cum ședea copilul și apoi venia un șarpe de-i lua pâinea de pe genunchi. Tatăl s'a speriat și de teama pentru copil a omorât șarpele. Copilul plângea după puțul său și nu se mângâia. După cinci zile de plâns a murit și copilul iar

cele din urmă cuvinte i-au fost: puiu, puiu.

Poporul, al cărui fiii știu să-și împartă pâinea și cu șerpii, e un popor al cărui suflet e arat, grăpat, sămănat și rodit prin adevăratul sămănător, prin Hristos Domnul nostru.

Rămâneți întru mine și eu întru voi, a zis Mântuitorul apostolilor săi. Să rămânem întru El și noi, El să ne fie sămănătorul sufletelor. Să ne ferim de ura sămănată de atâția sămănători mincinoși. Să ferim mai ales pe copiii noștri de ură. Sufletele lor și ale noastre să fie toldeana pământul bun în care să-mâna cuvântului mântuitor să aducă rod bogat pentru mângăierea oamenilor și pentru preamărirea lui Dumnezeu.

Prot. F. Codreanu.

Educația ca factor social

Societatea determină directiva și metodele educației sale și-i impune anumite margini; iar educația determină forma pe care are s'o ia societatea, mentalitatea, atitudinea și dispoziția societății. Lucrarea educației este mai mult pentru societatea de mâine decât pentru societatea de azi. Viața instituțiilor de educație *de azi* sunt o îmbogățire a vieții de care toți se bucură, însă ziua *de mâine* este aceea care va simți mai adânc influența lor și care va vedea realizarea societății create de aceste instituții. Se pare că ne am învățat într'un cerc vicios, însă oricum am privi problema nu ne putem da înlături din fața faptului că educația își are toată importanța ca *factor social*.

Într'adevăr, menirea educației este de a prepara pe copil ca să-și trăiască viața bine; însă nici-o viață nu poate fi trăită bine în izolare: nu există o deplinătate a vieții omului decât într'o comunitate cu alții. Toate subiectele de studiu și toată activitatea din școala primară până la universitate trebuie să aibe o latură socială pentru a avea un caracter educativ și nu unul pur de instrucție. În același timp însă, nu trebuie să dăm un înțeles prea strâmt cuvântului „social”, și nici să dăm un orizont prea mic societății pe care o servim. „Statul”, zice Burke, „nu conlucrează pentru o viață animalică de un caracter temporar și peritor, ci conlucrează în toate științele, în toate artele; la toată virtutea și toată perfecțiunea. Sfârșitul acestei cooperări nu se obține în decursul unor generații, și de aceea cooperarea lui se face nu numai în mijlocul celor care trăesc, ci statul care contribuie la o legătură între acei trăesc, cu cei cari au murit și cu cei cari se vor naște în viitor”. O astfel de concepțiune ne duce dincolo de *aici* și *azi* într'o lume mai înfinsă a marelui societăți a omenirii, care, fie că oamenii mor sau trăesc, ne cere continuu contribuția noastră. Însă nu trebuie să ne oprim aici: instituțiile de educație nu au să pregătească pe copiii noștri numai pentru a deveni buni cetățeni ai statului nostru român, ci și pentru a deveni buni cetățeni ai împărăției cerești și pământestei a lui Dumnezeu. Această împărăție este una, nefăcută printr'un pact de unire, ci a fost unită dintru începutul timpului, căci dintru început omul a dat cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu și cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului, și totuși nu a exercitat două cetățenii, ci una singură. Cu cât omul

a cugetat mai puțin despre *lumea cealaltă* cu atât a făcut mai urâtă *lumea aceasta*.

Înainte de a mă ocupa de acest înțeles larg, să revin la înțelesul mai restrâns al societății. Aici interesul pe care societatea îl are pentru copiii din școală diferă de interesul pe care îl au copiii însuși și părinții lor. Pentru părinți scopul educației este unul, pentru copii altul, și altul pentru stat: de aici și greutatea de a da o definiție satisfăcătoare a educației.

Părintele își reprezintă pe copilul său, ca pe o personalitate unică și pretinde ca școala să-i desvolte copilul așa ca să se remarce față de alții. Fichte spune: „educ un om înseamnă a-i da posibilitatea de a deveni un adevărat stăpân al puterilor sale”, ceea ce exprimă punctul de vedere al părinților.

Pentru copil viața lui din școală este o pregătire profesională: el obiectează față de unele subiecte, care, după el, n'au să-i fie de nici-un folos în viață. *A câștiga o pâine în viață, o pâine pentru corp* în-diferent de *pâinea sufletului*, acesta este idealul elevului. El studiază subiectele, nu pentru adevărul și cultura pe care i le aduc, ci pentru trecerea examenului fără de care el nu poate să ocupe un post în scara câștigării mijloacelor materiale ale vieții; iar de îndată ce acest scop este ajuns, toate aceste subiecte de studiu sunt abandonate. În același timp elevul își face singur programul pentru timpul liber, iar școala nu se gândește să-i ocupe acest timp, deși societatea de mâine poate trăi sau muri din ocupațiunile elevului din timpul lui liber. Chiar ocupațiunile din școală devin așa de mecanice, încât în timpul lor mintea copilului își urmează alte preocupări. Interesul utilitarist pentru școală al copilului coincide în parte cu interesul părinților.

Societatea nu se îngrijește de aceste scopuri; ea se ocupă de ele numai ca mijloace pentru un scop mai mare: servirea statului. Procesul educației ar fi o ucenicie pentru cetățenie și cu cât școala este o imitație a statului, cu atât ea își ajunge scopul mai deplin. În special școlile internat tind spre acest caracter. Totuși societatea nu se mulțumește cu atât, ea cere prin forma ei organizată statul, de multe ori, ca școala să accepte și directiva politică a statului. Când aceasta se întâmplă însă, datorită școlii este să reziste. Punctul de vedere al societății cu privire la educație este exprimat de Milton, în următoarele cuvinte: „O educație completă este aceea care face pe om să și îndeplinească cu abilitate, dreptate și mărinimie oficiile sale publice sau private, atât în timp de pace cât și în războiu”.

Supunându-se acestui dicton, statul a luat asupra sa din ce în ce mai mult sarcina educației. În unele state s'a mers atât de departe în cât s'a anihilat cu totul inițiativa școlii. La noi am păstrat un sistem în care statul conlucrează cu școala în rolul de părinte, prin aceea că pune la dispoziția instituțiilor de educație mijloacele și condițiunile necesare ajungerii scopului lor, păstrându-le deci libertatea în domeniul pur profesional.

Instituțiile de educație pentru ajungerea scopului: formarea de cetățeni ai marelui și singurei împărății, trebuie să satisfacă atât cerința părintelui, a copilului, cât și a societății omenestei, statul. Aceasta este însă o lucrare la care trebuie să coopereze familia, Biserica și școala. — Despre acestea vom vorbi în alte articole.

Prof. V. Popescu

De ce iubim Ortodoxia?...

Când excesele barbare ale asupritorilor, întreceau limitele posibilității de suferință ale Românilor, refugiul lor era la bisericuțele de lemn din inima munților. Acolo se reculegeau și în durere nemărginită se rugau lui Dumnezeu ca să le vină în ajutor. Acolo în biserică veneau în contact direct cu Dumnezeu prin slujbele religioase de o măreție unică în toate ramurile creștinismului și de acolo primeau întărire. „Cultul ortodox, prin frumusețea și varietatea lui, este ceva unic în creștinătatea întreagă”. „Acest cult este cerul pe pământ, este manifestarea frumuseții lumii spirituale”. Trebuie să mărturisim că participarea la sfintele slujbe ce au loc în Biserica ortodoxă este cel mai extraordinar mijloc de a face pe om bun, de a-l apropia de Dumnezeu.

Când asști la Liturghiile săvârșite în bisericile mari, cu coruri frumoase, simți parcă moment de moment cum te desprinzi de tot ce e lumesc și uiți că ești între oameni ca și tine, simțind în același timp cum Dumnezeu din ceruri s'a coborât în mijlocul casei Sale, chemat de extraordinara frumusețe a cântărilor. Acelaș lucru îl simți și într-o bisericuță mică din lemn, prin simplitatea decorului iconar din interior, prin sentimentul ce-l încerci; „sub cupola ortodoxă” simți că stai alături de Tatăl, în casa Acestuia; „simți uniunea realizată între divin și uman”. În ambianța aceasta sufletul încercat al Românului a primit totdeauna ceea ce-i lipsea în afară de casa Domnului și acolo se întărea în credința că „Dumnezeu va da și bine”. Toate acestea pentru că realismul Bisericii ortodoxe, respective a slujbei din Biserică, arată actualizate, toate evenimentele de căpetenie din viața Mântuitorului la care ia parte fiecare creștin. Cea mai frumoasă mângăere unui suflet intristat este participarea la o slujbă religioasă unde se vede rețrăită, în fața lui, viața Celui ce a adus în lume mângăere celor intristați, tămăduire celor suferinzi și nădejde tuturor celor năpăstuiți și celor nedreptățiți.

În felul acesta înțelegând Ortodoxia înțelegem de ce mulțumim ei existăm ca neam între neamuri, noi Români, care n'am cunoscut decât suferința în viață. În felul acesta ajungem să constatăm că, dacă totuși Ortodoxia trăiește după atâta amar de suferință, aceasta nu se poate atribui nici unui fapt, fără numai promisiunii făcute de Mântuitorul: „Iată eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Mat. 28,20).

Cea mai mare minune săvârșită în Ortodoxie este aceasta: dănuirea prin veacurile de furtună, a învățăturilor ei, și este, dintre multe altele motive care ne îndreptățesc să o iubim, cel mai evident. Ce am fi devenit noi Români fără credința noastră ortodoxă? Fără îndoială că la un moment dat istoria ar fi înregistrat rece și trist, ca un cioclu mohorât, în paginile sale, dispariția noastră ca neam din arena lumii!

Dacă Biserica ortodoxă prin suferințele ei care s'au confundat cu ale noastre dănuiește, dacă noi Români prin suferințele noastre, care s'au confundat cu ale Ei, dănuim, datorim Ortodoxiei. Gândul ne duce la Mântuitorul care a suferit întâi, pentru ca apoi să învieze. Același lucru se petrece cu Ortodoxia astăzi, același lucru se petrece cu noi Români în aceste zile. După ce Ortodoxia a cunoscut cele mai grele zile în trecutul ei zbuciumat, astăzi începe să fie cunoscută și apreciată în toată lumea, mai ales după ultimul val

de suferință care s'a abătut asupra Ei prin persecuția bolșevismului rus, care nu găsește pereche decât în persecuțiile creștinismului primelor veacuri. Cunoașterea Ortodoxiei și răspândirea învățăturilor sale se face astăzi mai ales de către Rușii din diaspora, care au împânzit toate țările Apusului cu școli și biserici ortodoxe, pe care se străduiesc să le cerceteze și celelalte comunități religioase creștine și să cunoască adevărata credință, credința Ortodoxă. Revirimentul acesta se observa mai bine în tendința Bisericii anglicane de a se apropia de Ortodoxie cu fiecare zi.

Vorbind despre Biserica din Rusia un reformat zice: „departe de a dispărea de pe pământul rusesc, Ortodoxia va putea arăta că e în stare să trăiască și sub cea mai sălbatică persecuție și că va ieși din luptă întărită și purificată”. Dacă așa vede un protestant Biserica ortodoxă, atunci noi putem să mulțumim Dumnezeului nostru, că suferințele trecute pălesc în fața răsăritului de soare, care cu a Sa voie nu va întârzia să se arate pentru Biserica Sa.

Ortodoxia pentru noi a fost mama ocrotitoare, păstrându-ne curate: învățăturile lui Hristos și ale Apostolilor, obiceiurile noastre creștinești și naționale, limba și întreaga noastră ființă națională și culturală.

Să n'o iubim? Dar blestemul cel mai greu s'ar abate asupra noastră cu greutatea păcatului nerecunoștinței. Să ne ferim de așa păcat, — și Dumnezeu să ne ferească!

Florian Coraș

Modificările aduse Legii pensiilor și noua procedură de înscriere la pensie

În Nr. 21 din 22 Mai 1938 al organului Eparhial „Biserica și Școala” am dat publicității unele îndrumări în spiritul legii Casei generale de pensii din anul 1925; cu ocazia treceri preoșimei ardelenene la fondul general de pensii a Statului.

Ca urmare a celor scrise atunci am primit o mulțime de scrisori din partea prea iubiților mei colegi și frați de jertfelnic, în cari îmi solicită următoarele lămuriri în cauză: De ce nu primesc pensia egală cu ultima salarizare, după cum am relatat cu aceea ocazie și ce procedură tehnică trebuie urmată când se face înscrierea la pensie.

În continuare voi încerca să mă achiț de aceasta datorință, tratând separat, în complexul acestui articol, cele două probleme ce interesează.

I.

Cauza disproporției dintre ultima salarizare și pensia lunară, la limita de vârstă, constă în aceea că dela trecerea preoșimei ardelenene la fondul general de pensii a Statului și dela cele publicate atunci, a intervenit o modificare a Legii pensiilor în următorul sens.

Drepturile la pensie, pentru vechime de serviciu, se stabilesc pe baza salariilor bugetare avute de preot în ultimi trei ani de serviciu.

Dela 35 de ani de serviciu, în sus, pensia brută este egală cu suma ce rezultă din aplicarea la media salariilor din ultimi 3 ani a tabloului procentual fixat prin lege astfel: 90 la sută la media salariilor până la 4000 Lei

89	la sută la media salariilor dela	4000—6000	Lei
88	" " " " " "	6001—8000	"
87	" " " " " "	8001—10000	"
86	" " " " " "	10001—12000	"
85	" " " " " "	12001—14000	"
84	" " " " " "	14001—16000	"
83	" " " " " "	16001—18000	"
82	" " " " " "	18001—20000	"
81	" " " " " "	20001—22000	"
80	" " " " " "	22001—24000	"
79	" " " " " "	24001—26000	"
78	" " " " " "	26001—28000	"
77	" " " " " "	28001—30000	"
76	" " " " " "	30000—32000	Lei
75	" " " " " "	peste 32000 în sus.	

Exemplu. Media salariului pe ultimi 3 ani după o vechime de serviciu peste 35 ani ar fi 3800 lei, atunci pensia lunară brută ar fi 3420 lei din care apoi se mai scad impozitele și alte rețineri întâmplătoare.

Pentru timpul servit sub 35 de ani de serviciu, pensia brută, se va stabili după cum urmează: Pentru 10 ani împliniți de serviciu pensia brută va fi egală cu 25 la sută din pensia calculată pe 35 ani de serviciu; iar pentru fiecare an în plus peste minimul de 10 ani până la 35 ani de serviciu se va mai adăuga un spor de 3 la sută din aceaș pensie.

De exemplu: Pensia brută pe 35 ani ar fi 3420 atunci pe 10 ani ar fi 855 lei; iar pe 20 ani de serviciu 1881 lei.

Drepturile urmașilor, se stabilesc după cotele prevăzute în Legea generală de pensuni, din pensia cuvenită autorului, așa după cum am tratat-o în sus amintitul articol la timpul său.

II.

Procedura de înscriere la fondul general de pensie, este o chestiune de mare importanță, pentru că de ea depinde stabilirea drepturilor la timp și curgerea pensiei.

În trecut aceasta operație era greoaie și stabilirea drepturilor se făcea cu mari întâzieri. Astfel pentru înlăturarea acestui neajuns prin Decretul Lege publicat în Monitorul Oficial No. 180 din 7 August 1937 s'a instituit o procedură, am putea zice automată, pentru aranjarea drepturilor la pensie.

În baza acestui Decret a luat ființă *fișa personală de pensune* care cuprinde toate indicațiunile de serviciu și de stare civilă a funcționarului ori preotului, necesare pensionării. În vederea întocmirii acestei fișe fiecare preot a fost obligat a prezenta anticipat actele necesare la timp. Această fișă apoi se păstrează de autoritatea — Consiliul Eparhial — superioară, care induce regulat ori ce schimbări ar surveni în starea preotului.

În caz de pensionare preotul sau urmașii lui sunt obligați a depune sau trimite o cerere de înscriere, petiționarul va alătura declarația domiciliului său, iar urmașii vor alătura: actul de deces și extrasul de nedesfacerea căsătoriei. Copii: actul de deces a părinților precum și actul de tutelă.

Această cerere trebuie înaintată de urmași, în caz de deces, în cel mult 3 luni, sub sancțiunea căderii din drepturile la pensie. Autoritatea publică, la noi Consiliul Eparhial, unde a funcționat petiționarul sau cel decedat, este obligată ca cel mult 10 zile dela primirea petiției să înainteze Casei generale de Pen-

siuni, această cerere, împreună cu actele depuse și fișa personală de pensune complectată și verificată.

În caz de pensionare pe bază de infirmitate, trebuie să se mai anexeze la cererea de înscriere și procesul-verbal al comisiei medicale și actele din care se constată în mod neîndoelnic infirmitatea.

Ori ce schimbare de domiciliu trebuie avizată în 15 zile la percepția care a efectuat plata în ultimul timp pensionarului.

În posesia acestor documente Casa generală de Pensuni printr'o deciziune trece petiționarul în drepturile sale la pensie.

Orice decădere din drepturi ca bunăoară: deces, devenirea major, remăritare sau ocuparea unei funcții publice, trebuie anunțate Casei generale de Pensuni.

Cine încasează o pensune în mod ilegal va fi pasibil de plata unei amenzi reprezentând de trei ori cvantumul drepturilor încasate ilegal și resituierea acelor sume încasate pe nedrept.

Petiționarul care se simte nedreptățit cu ocazia stabilirii drepturilor sale la pensie, poate face apel la Înalta Curte de Conturi București contra deciziei Casei generale de Pensuni. Apelul trebuie să fie motivat, iar actele ce-l însoțesc vor trebui depuse de apelant în 2 exemplare (adecă și în copie) și apoi trimise Casei generale de Pensuni prin Înalta Curte de Conturi.

Acestea sunt părțile cele mai importante din modificările aduse atât formei cât și fondului principiilor legale de pensune. Fiecare frate în Hristos, interesat, se va putea orienta după caz, împrejurări și situație.

Pr. Dr. R. Popa — Bonfești

Text biblic la Străjerie

Iertarea

Străjeri, v'ați gândit vreodată, rostind rugăciunea „Tatăl nostru“, la cuvintele: „și ne iartă nouă păcatele noastre precum și noi iertăm greșilor noștri“ și la ce vor să zică ele? Desigur că aci e vorba de iertare, adecă: de vrem ca Dumnezeu să ne ierte și noi trebuie iertăm; de vrem ca Dumnezeu să ne iubească atunci să nu fim nici noi cu mânie asupra colegilor.

Se spune că în America a fost pedepsit cu închisoare un ucigaș cu numele de Samuel Holmes. Acesta avea un prieten din școală anume Lucien Young care devenind om cu mare vază a izbutit să câștige dela stăpânire grațierea sau iertarea pentru prietenul său din închisoare. Și, iată-l că vine la închisoare cu scrisoarea de grațiere în buzunar. Intră vesel la prietenul său și-l întreabă: Ce-ai face dacă ți-ar da drumul din temniță? Atunci Holmes răspunde: „M'aș duce la judecătorul care m'a condamnat și l-aș omori îndată“. Atunci întristat, fără a mai rosti un cuvânt prietenul său Young eși afară și înaintea închisorii rupse în bucăți scrisoarea de grațiere. Pentru că Holmes nu voia să ierte, deacea nici el nu merită iertare (I.

Chiricuță : Manual de Religie pt. cl II secundară pg. 68)

Tot așa nici noi nu putem cere lui Dumnezeu să ne ierte, dacă ținem dușmănie sau căutătam să facem rău colegilor noștri. Domnul Hristos ne învață că toți suntem frați fie că părinții ni-s plugari, muncitori sau domni și fie de orce neam am fi. Numai când veți avea aceasta inimă bună pe care a avut-o Iisus când s'a rugat pentru cei ce l a răstignit pe cruce : „Tată, iartă-le lor...“, numai atunci ați înțeles cu adevărat rugăciunea noastră zilnică : Tatăl nostru.

Prezviter B.

Cărți și Reviste

Prot Vasilescu — Pr. dr. Sibiescu : 50 Texte Biblice, tălmăcite pentru tineret. Buzău 1939, pag. 98 lei 40.

Atât profesorul de religie, cât și preotul-catihet, este pus în situația ca în fiecare săptămână, luni dimineața să țină „textul biblic“ la ridicarea Pavilionului Național. Ca aceste tălcuiri să aibă o legătură, autorii au luat ca temelie dispozițiunea canonică, alegând textele din pericopele Evangheliilor ce premerg zilei înierii respectivei alocuțiuni. Manualul prezent începe cu Dumineca după Bobotează și sfârșește cu Dumineca înainte de Nașterea Domnului, deci cuprinzând un an complet, socotit După numărătoarea autorității civile. Fiecare text este ales ca să exprime o idee potrivită pentru a fi prezentată ca și o unitate metodică. Prelucrarea e scurtă, dar cuprinzătoare, așa că nu durează mai mult de 5 minute.

Broșura o recomandăm preoșimii ca pe un bun ajutor și îndreptar la alcătuirea schișei pentru desăvârșirea obligamentului, scump nouă, impus de Straja Țării. (c. 1)

Dr. Petru Rezuș : Desvoltarea dogmatică. Cernăuți 1938. D-l prof. Dr. Petru Rezuș, în 144 pagini ne dă un amplu studiu dogmatic, cu o bibliografie bogată, utilizată în mai multe limbi străine în introducere, dsa lămurește originea, natura și proprietățile dogmei, precizând toate diferențierile cu privire la înțelesul Bisericesc al dogmelor.

Problema desvoltării dogmatice d. Dr. Petru Rezuș o tratează, folosind atât metoda teoretică — a priori, — plecând dela ceace sfânta Biserică ortodoxă învață asupra imutabilității substanțiale a dogmei, cât și metoda istorică a posteriori — adunând rezultatele pe care le oferă un studiu atent al faptelor. „Desvoltarea dogmatică nu atinge nici hotărârile sfințelor sinoade ecumenice în mărturisirile lor de credință, după cum nici autoritatea sinoadelor ecumenice ulterioare nu au intrat în ostilități cu autoritatea sinoadelor precedente. În chestiuni de dogmă nu există colizuni : însași desvoltarea dogmatică opunându-se adevărul divin revelat fiind conșinut fără schimbarea sa substanțială de desvoltările ulterioare. Istoria dogmelor ne dovedește aceasta cu prisosință prin calea desvoltării fiecărei dogme în parte, iar sinodologia prin istoricul fiecărui sinod Dela înființarea Bisericii pe cruce de Domnul nostru Iisus Hristos și până la prima expunere

cunoscută a credinței, în simbolul apostolic, care cuprindea în liniamente generale cele mai principale dogme, nu avem știri de existența altor dogme“. (p. 30).

Problema desvoltării dogmatice în decursul timpurilor, este cuprinsă în următoarele capitole : Sfânta Scriptură a Noului Testament, Timpul patristic, Sfinții Părinți ai primelor trei secole și ai secolelor IV și V, mărturiile sinoadelor ecumenice și particulare, Catolicismul și teoriile sale de desvoltare dogmatică : Școlasticismul Dogmatic ; modernismul dogmatic : A. Loisy G. Tyrell ; Protestantismul și desvoltarea dogmatică. Partea a II-a cuprinde : Desvoltarea dogmatică ortodoxă : Caracterul desvoltării dogmatice, dela implicit la explicit, factorii desvoltării dogmatice, fazele și criteriile desvoltării dogmatice. Teogomenele sau păreriile teologice (opiniones theologicae).

După espunerile amănunțite ale acestor capitole de seamă, d-l Dr. P. Rezuș are un ultim capitol înființat : „Reînnoirea desvoltării dogmatice“. Felul în care este pusă problema și n deosebi concluziile ce se desprind la sfârșitul studiului d-lui prof. Dr. Petru Rezuș ne face să credem, că D sa a afins latura actuală a unor probleme culturale Bisericești contimporane, cari toate așteaptă o hotărâre din partea Bisericii noastre ortodoxe.

Problema reînnoirii desvoltării dogmatice trebuie rezolvată afirmativ și definitiv. De sigur cu prudență.

D-l prof. Dr. Petru Rezuș și prin această lucrare dogmatică dă dovadă de muncă sârguitoare, academică — atât prin documentarea amplă, cât și prin nouitatea problemei ce o tratează.

Prof. Constantin Rudneanu

Insemnări creștine. Revistă de orientări pastorale și misionare. Apare cu binecuvântarea P. S. S. Episcop Tit al Hotinului. Iul'e-August 1939. Bălți. Abonamentul pe an 100 lei.

Publică articole de actualitate și cu miez. Indrumări prețioase cuprind studiile : *Din problemele misionarismului* de Pr. B. Babenco-Răduleanu, și „Psihologia și mijloacele de propagandă a dușmanilor Bisericii noastre ortodoxe : sectarii și ateii. Metoda noastră de învingerea lor“ de Pr. M. S. Popa. Apoi articolele : „In lume, nu din lume“ de Pr. C. Fostici, „Din problemele Teologiei pastorale, pastorajia cea bună“ de B. B. „Preotul și chemarea sa“ de Al. Bardier, „Apostolatul laic românesc“ de Pr. Al. V. Huștiu, „Educația morală și religioasă a premilitarilor“ de Pr. P. Iacobovschi. Recenzii, bibliografie, cronica internă și externă

E una din revistele noastre bune ce se citește cu plăcere și cu folos.

Informațiuni

P. S. S. Episcopul Andrei a luat parte Marți în 3 Octombrie c. la ședința Consiliului mitropolitan dela S. biu, împreună cu ceilalți P. P. S. S. Episcopi.

După demisia d-lui general Argeșeanu s'a format un nou guvern sub președinția d-lui C. Argețoianu consilier regal și președintele Senatului. Miniștri noi sunt d-nii : N. Ottescu la interne, Al. Radian la propagandă, C. C. Giurescu la F. R. N., G. Marinescu la ordinea publică și A. Filip subsecretar la președinție. Miniștri ceilalți și-au păstrat portofoliile.

P. S. S. Harold Buxton, episcopul anglican al Gibraltarului, a vizitat din nou România și pe I. P. S.

S. Patriarhul Nicodim. După o ședere în țară de 10 zile, în care timp și-a cercetat coreligionarii, a trecut în Bulgaria, apoi în Turcia. Jurisdicția lui se întinde peste 14 țări din estul Europei, Asia și Africa.

Tipografia Diecezană lucrează la tipărirea Calendarului Creștinului Ortodox pe 1940, redactat de P. C. Părinte revizor-vicar C. Magieru. Bogat în cuprins și în clișee frumoase, el va alcătui anul acesta cea bună solie a Bisericii către credincioșii ei. Se tipărește într'un mare număr de exemplare — 20.000 — pentru a se pune la îndemâna preoților, episcopilor și a poporului.

Răspândirea lui în cercuri cât mai largi în popor constituie o lucrare misionară de mână întâi, asupra căreia mai revenim.

Duminecă la 1 Octomvrie c. s'a făcut, într'o atmosferă sărbătorească, instalarea părintelui D. Tudor în parohia Arad-Șega. Părintele prof. F. Codreanu a adresat fostului paroh cuvinte de mulțumire, actualului preot îndrumări duhovnicești și poporului o predică bogată în învățături creștinești, în legătura cu Evangheliei zilei.

Din partea poporului au răspuns: o fetiță dela grădina de copii, elevul de liceu M. Ardelean și prim episcopul I. Damian, cari au fălmăcit dragostea credincioșilor față de Biserica și păstorii ei.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul finetății din Pârneaș Aradului, condus de dl I. Brândașiu, student.

La Buteni au trecut dela bapșism la Ortodoxie: Saveta Onaga, Vasile Onaga, Vramița Ioan, Lucaci Gheorghe și Lucaci Nicolae. Dela uniți Petru Parscuta.

Dumnezeu să lumineze și altor suflete mințea și să le întărească voința spre bine, ca să se întoarcă la vatra caldă a Bisericii-Mamă.

Cărți noi apărute

și bune pentru bibliotecile parohiale, de vânzare la **Librăria Diecezană**:

Diac. Dr. Grigorie T. Marcu: Saul din Tars. 126 pagini, 50 lei.

Pr. Ilarion V. Felea: Pocăință, studiu de documentare teologică și psihologică, 444 pagini 175 lei

Vasile Loichita: Doctrina sfântului Ion Damaschin despre Maica Preacurată. Ed. II. 68 pag. 40 lei.

Nicolae Arhiepiscop și mitropolit: Veniți la Mine 68 pag. 12 lei.

Predici festive de Preot O. Soroceanu, pag. 139 lei 120.

Semințe Duhovnicești de Pr. Gh. Negură, vol. I. pag. 144, lei 30; vol. II. pag. 148, lei 30.

Hristos și mântuirea sufletească a orășenilor de Pr. Dr. S. Cădea. 302 pag. 140 lei.

Pace pe pământ (pastorale) de Episcop Nifon Criveanu, pag. 108, lei 30.

Episcop Gherontie Nicolau: **Indrumătorul liturgic** (cuprinzând vizite canonice la orașe și sate. Vecernia și litie și privighiere. Liturgiile Sfinților Ioan Gură de Aur și Sf. Grigorie Dialogu).

Cu muzică în text. 243 pagini, 400 lei.

Nr. 6746/1939.

Ordine circulare

Disponem din nou tuturor preoților conducători și oficiilor parohiale, că sunt obligați a extrada extrasele de nașteri solicitate în scop militar, precum și în alte cauze, cerute de autoritățile publice pe cale oficială, fără a percepe nici o taxă și rezolvând astfel de cereri de urgență.

Arad la 27 Septemvrie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 6895/1939

C. Preoți, cari au drept cu începere dela 1 Aprilie 1940 la o gradație nouă, să ceară dela On. Minister, prin cerere timbrată, recunoașterea gradației și prevederea sporului de salar pentru noul an financiar. Gradațiile se dau din 5 în 5 ani impliniți, dându-se în total 4 gradații.

C. Preoți care cer gradația primă, să anexeze certificat de serviciu dela Oficiul Protopopesc, arătându-se data introducerii și a serviciului prestat fără întrerupere. C. Preoți cari au primit deja gradații, vor arăta Nr. ord. Ministerului, prin care li s'a recunoscut gradația anterioară.

Cererile să se înainteze în termen de 15 zile.

Arad, la 3 Octomvrie 1939.

Consiliul eparhial

Nr. 6155/1939.

Concursuri

Pentru îndeplinirea parohiei **Mustești**, protopopiatul Gurahonțului, devenită vacantă prin trecerea preotului-învățător Atanasie Roman la alt post, se publică concurs cu termen de 15 zile.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesia parohială de 16 jug.
2. Casă parohială cu intravilan.
3. Stolele legale.
4. Birul parohial.
5. Salarul dela Stat.

Parohia este de clasa II-a, dar în lipsă de concurenți se vor admite și cei de clasa III-a.

Alesul va predica regulat în sfânta biserică, va catihiza elevii, fără altă remunerație și va plăti din al său toate impozitele după beneficiul său preoțesc.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele necesare, se vor adresa și înainta Venerabilului Consiliu Eparhial, Arad.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 12 Septembrie 1939.

† **Andrei**

Episcop

Traian Cibian
cons. ref. eparhial.

Nr. 6191/1939.

Pentru întregirea parohiei **Rădmănești**, protopopiatul Balinț, rămasă vacantă în urma pensionării preotului Constantin Gherga, se publică concurs cu termen de 15 zile.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 30 jug. pământ arător și fânaje.
2. Un intravilan 800. st. p.
3. Stolele legale.
4. Salarul dela Stat.

5. Birul parohial.

6. Casă parohială deocamdată nu este.

Parohia este de *clasa I*, dar în lipsă de concurenți de *clasa I* se admit și cei de *clasa II* a.

Preotul va îndeplini toate agendele parohiale, va catehiza elevii școlii primare și va achita toate impozitele către Stat și comună, după beneficiul său

Cererile de concurs însoțite de toate actele justificative se vor adresa și înainta Veneratului Consiliu Eparhial, Arad.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 12 Sept. 1939.

† *Andrei*
Episcop

Traian Cibian
consilier ref. eparhial

2—2

Nr. 6156/1939.

Pentru îndeplinirea Parohiei *Șoimuș-Buceava* protopopiatul Gurahonț, jud. Arad, se publică concurs cu termen de 15 zile.

Venitele parohiei sunt :

1. Grădina parohială din ref. agrară.
2. Sesie parohială 4. jug. din ref. agrară.
3. Birul legal.
4. Stolele legale.
5. Casă parohială deocamdată nu este.
6. Combustibilul necesar pentru încălzit din pădurea urbană și comunală nefasonat.
7. Salarul del Stat.

Parohia e de *clasa a III-a*.

Alesul va catehiza fără altă remunerație și va achita toate impozitele după beneficiul preoțesc.

Cererile de concurs înzestrate cu actele necesare se vor adresa și înainta Veneratului Consiliu Eparhial, Arad.

Arad, din ședința administrativă a Consiliului Eparhial dela 12 Septembrie 1939.

† *Andrei*
Episcop.

Traian Cibian
consilier ref. eparhial

2—2

Nr. 6254 | 1939.

Pentru îndeplinirea parohiei *Vața de Sus* cu filia Căzănești protopopiatul Hălmașului, rămasă vacantă prin numirea preotului Gheorghe Dărăștean la altă parohie, se publică concurs cu termen de 30 zile :

Venitele parohiei sunt :

1. Salarul dela Stat.
2. Stolele legale.
3. Birul legal.
4. Parohia se va îngriji de locuință pe seama preotului, până la eventuala zidire a unei case parohiale.

Parohia este de *clasa II-a*. În lipsă de recurenți de *clasa II-a*, se admit și recurenți de *clasa III-a*.

Alesul va catehiza regulat, fără altă remunerație, va predica în Duminică și sărbători și va achita toate impozitele către Stat și comună, după beneficiul său.

Concurenții vor cere aprobarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Andrei, pentru a putea candida, iar cererile de concurs, însoțite de actele necesare, le

vor adresa Adunării parohiale din *Vața de Sus* și le vor înalța Veneratului Consiliu Eparhial.

Concurenții, cu încuviințarea protopopului și cu respectarea dispozițiilor regulamentului pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice și pentru a face cunoștința alegătorilor.

Consiliul parohial

În înțelegere cu Ștefan Bogdan, protopop.

Traian Cibian
cons. ref. ep.

2—3

Nr. 6205/1039.

Pentru îndeplinirea parohiei *Dumbrava* cu filia Rostoci, protopopiatul Gurahonț, jud. Arad, devenită vacantă prin trecerea preotului A. Neamțu la altă parohie, se publică concurs, cu termen de 15 zile.

Venitele parohiei sunt :

1. Birul legal dela matră și filie.
2. Stolele legale.
3. Casă parohială deocamdată nu este.
4. Cimitirul mic dela Dumbrava.
5. Dela Dumbrava 12 metri steri lemne din pădurea bisericii, iar dela Rostoci 12 metri steri nefasonați.

Parohia e de *clasa a treia*

Alesul va catehiza elevii fără altă remunerație și va plăti impozitele după beneficiul preoțesc.

Cererile de concurs se vor adresa și trimite la Veneratul Consiliu Eparhial, Arad.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 12 Sept. 1939.

† *Andrei*
Episcop.

Traian Cibian
consilier ref. eparhial

2—2

Nr. 6784/1939.

Comunicat

Ministerul de Finanțe, cu adresa Nr. 216.733/1329 Ne comunică, că „quantumul dobânzilor legale aferente deficitelor de orice natură asupra cărora se percep dobânzi, conform dispozițiilor ce vi se dau prin ordinele speciale referitor la urmărirea celor condamnați la plată, se va calcula pe baza cotelor de mai jos :

5% până la 19 Mai 1925,
10% dela 20 Mai 1925 — 1 Mai 1929,
12% „ 2 Mai 1929 — 13 Mai 1929,
13.5% „ 14 Mai 1929 — 25 Noembrie 1929,
13% „ 26 Noembrie — 31 Martie 1931,
9% „ 1 Aprilie 1931 — 3 Martie 1932,
8% „ 4 Martie 1932 — 4 Aprilie 1933,
7% „ 5 Aprilie 1933 — 14 Decembrie 1934,
5.5% „ 15 Decembrie 1934 — 4 Mai 1938,
4.5% „ 5 Mai 1938 — pentru tot timpul, cât scontul B. N. R. rămâne 3.5% — (scotându-se 1% peste scontul B. N. R.)“.

Arad, la 5 Octombrie 1939.

ss. *Andrei*
Episcop.

ss. *Sava Tr. Seculin*
consilier ref. eparhial